

HOTĂRÂRE

privind aprobarea Strategiei de colaborare transfrontalieră în domeniul schimburilor culturale și a calendarului acțiunilor culturale pentru perioada 2006 – 2010 între instituțiile de cultură din județul Botoșani (România) și raionul Glodeni (Rep. Moldova)

Consiliul Județean Botoșani, întrunit în ședința extraordinară în data de 3 noiembrie 2005.

analizând Raportul de specialitate comun al Direcției Programe, Buget, Finanțe și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani, prin care se propune aprobarea strategiei de colaborare transfrontalieră în domeniul schimburilor culturale și calendarul schimburilor culturale între județul Botoșani (România) și raionul Glodeni (Rep. Moldova) pentru perioada 2006 – 2010;

văzând Expunerea de motive a președintelui Consiliului Județean Botoșani;

având în vedere Rapoartele de avizare al Comisiilor:

- pentru activități științifice, învățământ, sănătate, cultură, pentru românii din exterior, activități sportive, de agrement și culte religioase;

- de studii, prognoze economico-sociale, buget, finanțe, administrarea domeniului public și privat al județului și agricultură.

- pentru administrația publică locală, juridică, apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor, relațiile cu aceștia și protecția socială.

în baza Hotărârii nr.62 din 30 octombrie 1997 a Consiliului Județean Botoșani, prin care a fost aprobată aderarea la Euroregiunea Prutul de Sus;

în conformitate cu prevederile art. 104 (1), lit. „c”, „r”, „s” din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală și Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani;

în temeiul art. 109 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001.

h o t ă r ă ș t e

Art. 1. Aprobă „Strategia de colaborare transfrontalieră în domeniul schimburilor culturale” și „Calendarul schimburilor culturale între județul Botoșani (România) și raionul Glodeni (Rep. Moldova) pentru perioada 2006 – 2010”, conform anexelor nr. 1 și nr. 2, care fac parte integrantă din prezenta Hotărâre.

Art. 2. Pentru asigurarea dezvoltării durabile a schimburilor culturale, prevăzute în calendarul anexat prezentei hotărâri, Consiliul Județean Botoșani și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani vor aloca în mod corespunzător fondurile necesare pentru perioada 2006 – 2010, prin bugetele anuale.

Art. 3. Se mandatează președintele Consiliului Județean Botoșani să prezinte Consiliului Euroregiunii „Prutul de Sus” strategia de colaborare transfrontalieră în domeniul schimburilor culturale și calendarul schimburilor culturale între județul Botoșani (România) și raionul Glodeni (Rep. Moldova) pentru perioada 2006 – 2010, ca documente de bună practică în relațiile dintre administrațiile publice locale.

Art. 4. Președintele Consiliului Județean Botoșani asigură aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei hotărâri prin direcțiile de specialitate din aparatul propriu și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani.

Președinte,

CONSTANTIN GONTAC

Contrasemnează,
Secretar general al județului
NICOLAI COLESNIUC

PROIECT
STRATEGIA
de colaborare transfrontalieră în domeniul schimburilor culturale

În perioada 25 martie 2005 – 24 dec.2005 Centrul județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale Botoșani, administrațiile publice din județul Botoșani – România și raionul Glodeni – Rep. Moldova, muzee, biblioteci, școli de artă și societatea civilă din cele două zone transfrontaliere au dezvoltat o serie de activități specifice prevăzute în proiectul cu denumirea “**Promovarea schimburilor culturale în microregiunea Botoșani (RO) – Glodeni (MD)**” (RO 2003/005.778.02.03-03), finanțat de Programul PHARE 2003, Fondul Comun al Proiectelor Mici România – Rep. Moldova

Scopul principal al proiectului l-a reprezentat încurajarea schimburilor culturale, de o parte și alta a graniței dintre România și Republica Moldova prin dezvoltare instituțională, activități artistice și de sprijin reciproc, evenimente folclorice și acțiuni similare cu accent pe stabilirea tradițiilor și a cooperării pe termen lung.

Activitățile prevăzute în cadrul proiectului au vizat:

- Analiza situației privind tradițiile culturale în zona proiectului și conceperea unei strategii de colaborare transfrontalieră, precum și a unui Calendar al manifestărilor culturale, de o parte și de alta a graniței, care să faciliteze participarea formațiilor artistice la activități comune;
- Creșterea capacității instituționale a partenerilor de proiect, prin dotarea Centrului județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale Botoșani cu echipamente care să determine realizarea pe trepte superioare a activității sale, precum și înființarea unei organizații neguvernamentale în raionul Glodeni care să se constituie într-un nucleu pilot al unei rețele de colaborare în permanentă extindere care să concentreze toate instituțiile, asociațiile culturale, uniunile de creație interesate, precum și alte organizații din domeniul culturii, în extinderea colaborării transfrontaliere prin proiecte finanțate prin Programul de Bună Vecinătate al Comunității Europene;
- Difuzarea către beneficiarii finali a tradițiilor culturale ale celor 2 zone transfrontaliere concretizată prin realizarea și distribuția către beneficiarii finali a unei broșuri promoționale care să cuprindă tradițiile culturale din microregiunea Botoșani - Glodeni.

precum și realizarea unor schimburi culturale, la două manifestări organizate în cele două zone transfrontaliere, cu participarea unor formații artistice de peste graniță.

Identificarea trăsăturilor comune ale artei tradiționale românești și basarabene, precum și tradiții populare moldovenești, din microregiunea Botoșani (RO) – Glodeni (MD) a fost realizată prin intermediul unor chestionare împreună cu 50 de artizani și rapsozi populari din raionul Glodeni, pentru a se face o analiză comparativă a tradițiilor culturale, ca baza a elaborării măsurilor strategice pentru perioada următoare.

În urma investigațiilor realizate s-a constatat că există în raionul Glodeni din Republica Moldova o preocupare mult sporită în ceea ce privește transmiterea tradițiilor populare de origine moldovenească ca un simbol al păstrării și conservării originii populare românești în aceste meleaguri cu vechi tradiții asemănătoare.

Cercetarea etnografică și din domeniul tradițiilor muzicale populare întreprinsă în raionul Glodeni, a evidențiat cu pregnanță existența unor trăsături comune, mergând până la identitate, în ce privește arta populară tradițională.

În prezent în raionul Glodeni activează :

- 27 case de cultură și cluburi, 78 de colective artistice (923 de participanți) dintre care 16 formații artistice de amatori;
- 34 de meșteri populari care practică cioplitul în lemn, împletitul din fibre vegetale, țesutul covoarelor, croșetatul, broderia;
- 35 de biblioteci publice, inclusiv 8 pentru copii, printre care cea raională, căreia anul trecut i s-a acordat numele pământeanului moldovean, vestitul critic literar și scriitor, Vasile Coroban;
- 5 muzee de istorie și etnografie din localitățile Cajba, Cuhnești, Stârcea și Limbenii Vechi, vizitate anual fiecare de circa 1200 - 1400 de oameni din Republica Moldova și de peste hotare.

Au devenit tradiționale prin organizarea și petrecerea lor festivalurile „V-am ura , v-am tot ura” cu datinile și obiceiurile moldovenilor la hotarul dintre ani: „Din pomul neamului eu vin”- o trecere în revistă a zestrei etniilor din vechea și trudită câmpie a Glodenilor: „Cântă de răsună lunca”, care are ca temă folclorul din zona dată a țării: concursurile și expozițiile tematice, manifestările culturale.

În viitorul apropiat a fost planificată fondarea Muzeului meșterilor populari în Casa de conac a lui Ponsă din Glodeni; a Muzeului Satului sub cerul liber în localitatea Moara Domnească, a Muzeului florei și faunei în localitatea Cobani, deschiderea unui atelier al olarilor în localitatea Balatina.

Toate aceste realizări oglindesc și vor oglindi cât se poate de reușit panorama activității colectivelor și a oamenilor de creație populară din localitățile raionului Glodeni în toată diversitatea în prezent și în viitor.

Elementele care definesc creația populară ca fiind originală în tradiție, depistate de consultanții etnografi, sunt următoarele:

- arta prelucrării fibrelor textile păstrează tradițiile străvechi prin realizarea unei ornamentări caracteristice determinate de întretărirea diferitelor culori de urzeală și bătătură cu efecte decorative de dungii sau carouri în țesătură, exprimând într-o anumită ordine motive populare din tradiția acestor meleaguri, cu ornamente predominant geometrice de mare rafinament și valoare artistică;
- costumul popular tradițional păstrează tradiția populară prin componența pieselor ce alcătuiesc ansamblul (ștergarul de pus pe cap, cămașa, catrința, bârneța pentru costumul femeiesc și ițarii, cămașa dreaptă sau cu poală, sumanul, cojocul și brăul pentru costumul bărbătesc);
- olăritul se remarcă prin diversitatea tipologică (oale de lapte, căni de vin și de apă, străchini, ulcioare etc.) cât și cromatica montată prin culori ca: verde, brun, galben etc.;
- împletiturile de nuiele păstrează tradiția populară în ce privește utilitatea produselor realizate, respectiv: coșuri diverse, piese de mobilier, îmbrăcăminte protectoare pentru diverse vase de sticlă etc.;
- icoanele și ouăle încondeiate, ca pictură populară tradițională, au un caracter bivalent: pe de o parte arta decorativă (aplicată pe mobilier, pe ouă, pe case), iar pe de altă parte se constituie ca gen autonom valorând în sine și pentru sine ca icoane: pe biserici: motivele geometrice au caracter simbolic: crucea Paștelui, biserica, arborele vieții, soarele, motive astrale, stelele, motive scheomorfe, unelte de muncă, grebla, fierul de plug;
- prelucrarea artistică a lemnului păstrează motivele predominant geometrice (rozeta în diverse variante, romb, pătratul, liniile drepte și oblice, motivele florale stilizate). Astfel s-au obținut categorii diverse de produse de o mare valoare estetică (mobilier țărănesc, obiecte de uz casnic, sărărițele, lingurile, etc.)

Trăsăturile comune ce definesc îmbinarea creației românești cu cea basarabeana se materializează în:

- folosirea materiilor prime în mod similar, respectiv din resursele locale (în mod deosebit din gospodăria proprie) cum ar fi: firele de cânepă și în lână, nuielușe de răchită;
- tehnica de lucru materializată în unelte și echipamente specifice (ex. războaie de țesut manuale, roata olarului etc.);

- gama coloristică, ca tradiție românească, la care a apărut influența slava prin utilizarea firelor argintii, aurii și în unele cazuri introducerea în țesături a mărgelilor, influența slava este materializată și prin dezvoltarea culorilor vii de nuanță roșie și albastră.

Muzica populară este o creație colectivă și o artă. După modul de execuție se disting trei categorii folclorice: piese vocale, piese instrumentale și piese vocal-instrumentale. Acestea sunt interpretate solistic sau în grup.

Folclorul muzical cunoaște trei genuri: liric, epic și dramatic. În genul liric sunt cuprinse: doina, bocetul, cântecul de leagăn, de nuntă, de muncă. În genul epic: cântecul bătrânesc, balada, orația, cântecul funebru, descântecul, cântecul de nuntă. În genul dramatic: păpușarii, șezătoarea, paparudele.

Folclorul ciclului de iarnă, prilejuit de Crăciun și de Anul Nou este reprezentat de colinde, urări și jocuri cu măști.

Strâns legat de muzica populară se află și dansul popular, ca o manifestare a exteriorizării patosului popular, al bucuriei de a trăi.

Datorită coexistenței mai multor straturi stilistice, aparținând unor epoci, dansurile cuprind o mare bogăție de genuri atât muzicale, cât și coregrafice. Pitorescul lor rezidă în caracterul combinativ caracterizat prin îmbinarea dansului, muzicii, poeziei (strigături), costumele, gestică, la care se adaugă obiecte ornamentale dintr-o recuzită specială. Dansurile pot fi clasificate în două mari categorii: distractive și rituale. Cele mai răspândite sunt: sârba cu năframă, hora, corăghiasca, mărgineanca, carasul și ciobăneasca, șapte săptămâni în post, s.a.

Ca și în cazul costumației populare, muzica și dansul popular au fost influențate de mediul natural, de ocupații, de stadiul dezvoltării tehnice, la un moment dat de schimburile și interferențele zonale, de specificul și diferențele fiecărui teritoriu și în ultimă instanță de influențele străine care au denaturat tradiția populară.

x

x x

Avându-se în vedere că microregiunea Botoșani (RO) – Glodeni (MD) este componentă a Euroregiunii Prutul de Sus, părțile semnatare propun extinderea efectelor proiectului asupra întregii arii de cuprindere a acestei Euroregiuni, pe partea moldovenească, care mai cuprinde municipiul Bălți și raioanele Briceni, Edineț, Fălești, Ocnitza, Rîșcani, și Singerei – Republica Moldova.

Strategia schimburilor culturale în sensul celor de mai sus, se propune a cuprinde următoarele:

1. Introducerea în tematica boardului Euroregiunii Prutul de Sus, precum și a comisiilor de lucru ale acesteia a problematicei legate de conservarea tradiției artei populare și

meșteșugărești, concomitent cu valorificarea potențialului economic în microregiunea Botoșani (Ro) – Glodeni (MD) și extinderea acestei problematici în toate zonele componente ale Euroregiunii.

2. Elaborarea pe bază de proiecte a unor broșuri promoționale care să prezinte produsele de artă populară din toate zonele ce cuprind Euroregiunea și distribuirea acestora la Asociația Regiunilor Europei, Ministerele de turism din România, Ucraina și Rep. Moldova, precum și la agențiile de turism interesate.
3. În scopul ușurării transferului de produse artizanale prin punctele vamale, în scop comercial, se va acționa pentru continuarea demersurilor la Guvernele României, Ucrainei și Rep. Moldova pentru acordarea unor facilități transfrontaliere printre care simplificarea procedurilor de certificare a mărfurilor și recunoașterea reciprocă a acestora, alinierea legislației celor trei țări componente ale Euroregiunii Prutul de Sus în domeniul colaborării transfrontaliere la standardele U.E.
4. În cadrul relațiilor de colaborare cu alte regiuni sau euroregiuni din Europa pe care le va perfecta Euroregiunea Prutul de Sus, un punct distinct îl va constitui promovarea artei populare din zonele rurale, facilitându-se participarea artizanilor populari la expoziții interne și internaționale, realizarea unor târguri ale meșteșugarilor, prezentarea de oferte comerciale.
5. Cu prilejul zilelor naționale ale țărilor din cadrul cărora fac parte zonele componente ale Euroregiunii Prutul de Sus vor fi trimise la ambasadele respective produse de artă populară meșteșugărească care să se constituie în microexpoziții ce vor fi vizionate de corpurile diplomatice străine participante ale aceste manifestări.
6. În tematica proiectelor de colaborare transfrontalieră finanțate de către Comisia Europeană prin Programul de Buna Vecinătate, care are lansări anuale de licitații proiecte până în anul 2006, administrațiile publice din Euroregiunea Prutul de Sus vor aborda problematica dezvoltării rurale, având în vedere promovarea artei populare, dezvoltarea turismului transfrontalier și sprijinirea comercializării produselor artizanale.
7. Vor fi intensificate schimburile culturale între județul Botoșani și raionul Glodeni, de o parte și de alta a graniței, conform Calendarului comun de colaborare culturală, anexat prezentei strategii, și se vor realiza calendare similare cu toate zonele componente ale Euroregiunii Prutul de Sus, îndeosebi cu raionul Herța, regiunea Cernăuți din Republica Ucraina.

Președinte,

CONSTANȚIN CONȚAC

Contrasemnează,
Secretar general al județului

NICOLAI COLESNIUC

CALENDARUL

schimburilor culturale între județul Botosan (Romania) și raionul Glodeni (Rep. Moldova) în perioada 2006 - 2010

NR. CRT.	DENUMIREA MANIFESTARII (conținutul)	CARACTERUL	GENUL	EDITIA	DATA (perioada)	LOCUL DESFĂȘURĂRII	Contribuția financiară a C.J.C.P.C.T. Bt. (RON lei)	COLABORATORI
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Zilele "Eminescu 2006" Botosani Lansarea Regulamentului Festivalului Concurs National de poezie și interpretare critică "Poni Luceafarul ..." cu participarea și inscrierea poetilor din Glodeni (Rep. Moldova) și Ucraina	national	creatie literara	a XXIV-a	15 ian. 2006 - 2010	Botosani Ipotesti	2.500	Consiliul Județean Botosani Consiliul Raional Glodeni
2	Zilele "Eminescu 2006" Glodeni Recital de poezie eminesciana Biblioteca publica raionala "Vasile Coroban"	national	creatie literara	anual	14 - 16 ian. 2006 - 2010	Glodeni Rep. Moldova	500	Consiliul Raional Glodeni Consiliul Județean Botosani
3	Sezatorile iernii Invitati scriitori și formatori culturali din raionul Glodeni (Rep. Moldova)	judetean	literar, muzical, valorificare folclorica	a XVI-a	februarie 2006 - 2010	4 localitati din jud. Botosani	2.000	Consiliul Județean Botosani Consiliul Raional Glodeni Caminele Culturale din județul Botosani
4	Concursul raional al costumului popular din zona Moldovei	national	valorificare	anual	februarie 2006 - 2010	Glodeni Rep. Moldova	500	Consiliul Raional Glodeni Consiliul Județean Botosani
5	Festivalul Concurs National de muzica usoara romaneasca "Martisor" cu invitati concurrenti din Glodeni (Rep. Moldova) și Ucraina	national	interpretare, cultural - artisit	a XV-a	27 feb. - 1 mart. 2006 - 2010	Botosani	15.000	Consiliul Județean Botosani Consiliul Raional Glodeni D. J. C. P. C. N. Botosani Casa de Cultura a Sindicatelor Botosani
6	Festivalul international de muzica populara "Martisor"	international	interpretare	anual	martie 2006 - 2010	Glodeni Rep. Moldova	500	Consiliul Raional Glodeni Consiliul Județean Botosani
	Total pagina nr. 1						21.000	

NR. CRT.	DENUMIREA MANIFESTARII (continutul)	CARACTERUL	GENUL	EDITIA	DATA (perioada)	LOCUL DESFASURARII	Contributia financiara a C.J.C.P.C.T. Bt. (RON lei)	COLABORATORI
0	1	2	3	4	5	6	7	8
7	Zielei orasului, Targul mestesugarilor Invitati, mesteri din judetele cu traditii si din Glodeni (Rep. Moldova)	judetean	creatie	anual	22 - 23 aprilie 2006 - 2010	Botosani	1.000	Primaria Mun. Botosani Consiliul Judetean Botosani Consiliul Raional Glodeni D.J.C.C.P.C.N.Botosani
8	Festivalul concurs interjudetean al canteclului popular moldovenesc "Satule, mandra gradina" cu participarea formatiilor din Glodeni (Rep. Moldova)	interjudetean (cu invitati din Glodeni - R. Moldova)	interpretare, creatie literara	a XXVII-a	19 - 21 mai 2006 - 2010	Bucecea	7.500	Consiliul Judetean Botosani Consiliul Raional Glodeni Consiliul Local Bucecea, Orchestra Populara "Rapsozii Botosanilor"
9	Festivalul concurs al formatiilor corale si vocale "La izvoarele neamului"	national	interpretare	anual	mai 2006 - 2010	Glodeni Rep. Moldova	500	Consiliul Raional Glodeni Consiliul Judetean Botosani
10	Targul mestерilor populari Sarbatoarea fantanilor in orasul Glodeni	national	valorificare si creatie	anual	iunie 2006 - 2010	Glodeni Rep. Moldova	500	Consiliul Raional Glodeni Consiliul Judetean Botosani
11	Spectacole cu Ansamblul folcloric "Datina" pe Pietonalul Unirii in cadrul Festivalului international al muzicii moldovenesti, participa formatii din Rep. Moldova, Ucraina, Franta	local	cultural artistic	unica	iulie 2006 - 2010	Botosani	15.000	Consiliul Judetean Botosani Consiliul Raional Glodeni D.J.C.C.P.C.N.Botosani
12	Festivalul folcloric "Sarbatoarea holdei" cu participarea Formatiiilor din Glodeni. (Rep. Moldova)	judetean	cultural artistic	a VII-a	23 iulie 2006 - 2010	Avrameni	500	Consiliul Judetean Botosani Consiliul Raional Glodeni Primaria Avrameni Caminul Cultural Avrameni
13	Participarea Ansamblului din Avrameni la festivalul "Ziua Roadei" - Glodeni	national	interpretare	anual	01.08.2006 - 2010	Glodeni Rep. Moldova	500	Consiliul Raional Glodeni Consiliul Judetean Botosani
14	Festivalul folcloric "Hora de la Flamanzi" Invitati din Rep. Moldova si Ucraina	interjudetean	cultural artistic	a VII-a	13.08.2006 - 2010	Flamanzi	500	Consiliul Judetean Botosani Consiliul Raional Glodeni Primaria Flamanzi Caminul Cultural Flamanzi
15	Sesiune stiintifica pe tema "Rolul etnografiei in identitatea unei natii" Expozitii, participarea mesterilor din judet, Rep. Moldova si Ucraina	international	creatie stiintifica valorificare	unica	01.08.2006 - 2010	Botosani Flamanzi	5.000	Consiliul Judetean Botosani Consiliul Raional Glodeni D.J.C.C.P.C.N.Botosani
	Total pagina nr. 2						31.000	

NR. CRT.	DENUMIREA MANIFESTARII (continutul)	CARACTERUL	GENUL	EDITIA	DATA (perioada)	LOCUL DESFASURARII	Contributia financiara a C.J.C.P.C.T. Bt. (RON lei)	COLABORATORI
0	1	2	3	4	5	6	7	8
16	Ziua orasului Glodeni Participarea unei formatii artistice din judetul Botosani	raional	interpretare valorificare	anual	noiembrie 2006 - 2010	Glodeni Rep. Moldova	500	Consiliul Raional Glodeni Consiliul Judetean Botosani
17	Festivalul interjudetean al datinilor si obiceiurilor de iarna "Din strabuni ... din oameni buni" Participa formatii din Rep. Moldova si Ucraina	national	interpretare valorificare	a XXXII-a	decembrie 2006 - 2010	Botosani	12.000	Consiliul Judetean Botosani Consiliul Raional Glodeni D.J.C.P.C.N.Botosani Primariile si Caminele Culturale din judet invitate
18	La hotarul dintre ani Festivalul datinilor si obiceiurilor de iarna	raional	interpretare valorificare	anual	decembrie 2006 - 2010	Glodeni Rep. Moldova	500	Consiliul Raional Glodeni Consiliul Judetean Botosani
	Total pagina nr. 3						13.000	
	TOTAL						65.000	

Nota:

- > organizatorii actiunilor vor suporta cheltuielile de masa si cazare pentru participantii partenerului care raspunde invitatiei
- > partenerul care trimite participantii la actiunile organizatorilor va suporta cheltuielile de transport si toate taxele de trecere a frontierei

Presedinte,

CONSTANTIN CONTAC

Contrasemeaza,
Secretarul general al judetului

NICOLAI COLESNIUC